

Въ тоя поменикъ най-първо сж записани имената на дарителитѣ, които дали на манастира ниви, гори, лозя, парични суми и др. дарове, отъ Кжпиново, Церова Кория, Федабей, Лѣсковецъ и Елена.

Въ друга колона се поменуватъ нѣкои търновски архиереи и тѣхнитѣ подвластни епископи: Гавриилъ архиерей въ Търново (1623 г.), Калиникъ (1762 г.), Матей (1694 г.), Данаилъ, *Софроний Вричански* отъ Котелъ (1794 г.), Неофитъ, епископъ Прѣславски (1835 г.), Антимъ, епископъ Ловчански.

Въ края е прибавено: *Иоаникиа*, архиерей Търново (1821 г.).
Бележка:

„Да се знай, кугату стана размиръ, та затриха въ Цариградъ патриарха и обесиха владицитѣ и зеха селяха (оржжието) отъ християнитѣ, турцитѣ много манастири и черкови разсипаха“¹⁾. Отнася се до гръцкото движение, наречено етерия.

Монаси живѣли и умрѣли въ манастира: *Елефтеръ монахъ* (1796 г.), *Данаилъ* и *Иокимъ* (1819 г.), *Данаилъ* и *Дамаскинъ* — монаси отъ Кованлъкъ, *Иротей* монахъ отъ Беброво, *Пахомий* монахъ отъ Плаково, *Нефталимъ* монахъ отъ Церова Кория, *Митрофанъ* и *Геофанъ* монаси отъ Елена.

„Знайно струвамъ азъ *Иоанъ* четець, кугату додухъ въ манастиръ при духовнаго моего отца архимандритъ хаджи *Нефталимъ* въ 1810 г. После на 1818 год. поставиха ме дяконъ и бѣхъ съ отца моего заедно въ *Иерусалимъ*“.

Иоанъ четець на бѣлото поле пише:

„Когато писахъ сие писание сене бѣше 1829 г. Колко игумени са живѣли и са се преставили въ манастиръ светаго Никола, назначаватъ се тука да се знаятъ и да се поменуватъ вѣчно:

Теодосий церомонахъ (сетне хаджи *Теодосий*), роденъ въ 1821 г., умрѣлъ въ 1865 г., *Мисаилъ*, *Иоакимъ*, *Данаилъ*, *Паусий*, *Неофитъ*, *Дионисий* и *Петъръ*.

Игуменъ билъ въ манастира два месеца *церомонахъ Софроний* отъ Котелъ, който бѣ скоро ржкоположенъ за епископъ въ Вратца (1794 г.); *Неофитъ Преславски*, който издалъ окръжно по Велчовата завѣра 1835 г. и *Антимъ Ловчански*.

Бележитъ игуменъ билъ *архимандритъ Нефталимъ*, родомъ отъ Церова Кория, буденъ и развитъ човѣкъ. Той първо схваналъ нуждата да отвори въ манастира (1830 г.) училище съ доста широка програма. Въ това училище се събрали момци отъ околнитѣ села и отъ Елена да получатъ

¹⁾ Звезделинъ Цоневъ — „Старини изъ България“, стр. 20 и след.